

Gorzów Wlkp., 02 kwietnia 2020 r.

WOJEWODA LUBUSKI

BF-VIII.431.19.2019.PFlu

**Pan
Wojciech Sołtys
Burmistrz Sulechowa**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U.2019.1464), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.185.1092), w dniach od 25 listopada do 3 grudnia 2019 r. w Urzędzie Miejskim w Sulechowie została przeprowadzona w trybie zwykłym planowana kontrola finansowa. W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełnili:

- Pan Ignacy Odważny od 1 stycznia do 4 listopada 2018 r.,
- Pan Wojciech Sołtys od 5 listopada do 31 grudnia 2018 r.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Arleta Pławska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 259-2/2019 z dnia 14 listopada 2019 r.,
- Paweł Flügel – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – na podstawie upoważnienia Wojewody Lubuskiego nr 259-1/2019 z dnia 14 listopada 2019 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego

PRZEDMIOT I ZAKRES KONTROLI:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2018 r. wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielali pracownicy Urzędu Miejskiego w Sulechowie:

- Pani Elżbieta Colle - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- Pani Danuta Napieralska – Główny Księgowy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie,
- Pani Małgorzata Wodejko – Z-ca Skarbnika Gminy,
- Pani Marta Blicharska-Ciesielska – Kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Sulechowie,

- Pani Elżbieta Braciszewska – Inspektor ds. rolnictwa Urzędu Miejskiego w Sulechowie,
- Pani Anna Fedorowicz – Inspektor w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Miasto Sulechów, jako miasto na prawach gminy, jest jednostką wykonującą zadania gminy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2017.1875, Dz.U.2018.994). Na realizację zadań gminnych z zakresu administracji rządowej Gmina Sulechów w 2018 r. otrzymała w §2010 i §2060, za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w wysokości 27 447 645,68 zł, odpowiednio w paragrafach:

- w §2010 – Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, z budżetu państwa w kwocie 13 321 645,68 zł,
- w §2060 – Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkowi powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci w wysokości 14 126 000,00 zł.

Szczegółowe dane w wymienionym wyżej zakresie przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Dotacje celowe w rozdziałach i w § 2010 oraz § w 2060

Kwoty w zł

Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
					Kwota	Data zwrotu
§ 2010						
01095	Pozostała działalność	535 655,91	535 655,91	535 655,91	0,00	x
75011	Urzędy wojewódzkie	284 865,00	284 865,00	279 179,00	5 686,00	18.01.2019
75212	Pozostałe wydatki obronne	1 800,00	1 800,00	1 800,00	0,00	x
80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	247 328,18	247 328,18	238 134,44	9 193,74	24.01.2019
85203	Ośrodki wsparcia	538 821,00	538 821,00	538 816,19	4,81	28.12.2018
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	134 560,00	134 560,00	134 560,00	0,00	x
85215	Dodatki mieszkaniowe	29 204,59	29 204,59	27 947,16	1 257,43	28.12.2018
85219	Ośrodki pomocy społecznej	3 850,00	3 850,00	3 850,00	0,00	x
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	15 600,00	15 600,00	14 400,00	1 200,00	28.12.2018
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10 680 000,00	10 680 000,00	10 592 499,50	87 500,50	28.12.2018
85503	Karta Dużej Rodziny	433,00	433,00	431,00	2,00	21.01.2019
85504	Wspieranie rodziny	849 528,00	849 528,00	849 525,80	2,20	28.12.2018
Ogółem dla paragrafu		13 321 645,68	13 321 645,68	13 216 799,00	104 846,68	x

§ 2060						
85501	Świadczenie wychowawcze	14 126 000,00	14 126 000,00	14 047 583,88	78 416,12	28.12.2018 (77 916,12) 02.01.2019 (500,00)
Ogółem dla gminy		27 447 645,68	27 447 645,68	27 264 382,88	183 262,80	x

Ustalenia zespołu kontrolnego:

- wstępne kwoty dotacji celowych w wysokości 25 598 162,00 zł, wynikające z projektu ustawy budżetowej na rok 2018, zostały ujęte w budżecie Gminy Uchwałą Nr 0007.462.2017 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2018 r., na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem z dnia 24 października 2017 r., znak FBC-I.3110.29.2017.ASob,
- plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 27 447 645,68 zł, a łączna kwota zmian wprowadzonych w planie finansowym Gminy w trakcie roku budżetowego wyniosła 1 849 483,68 zł,
- wszystkie zmiany planu dotacji, dokonywane były na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Rozwoju i Finansów i wprowadzone do budżetu Gminy Sulechów Zarządzeniami Burmistrza Sulechowa,
- dotację wydatkowano w łącznej wysokości 27 264 382,88 zł, w tym:
 - w § 2010 w wysokości 13 216 799,00 zł co stanowi 99,21% dotacji otrzymanej,
 - w § 2060 w wysokości 14 047 583,88 zł co stanowi 99,44% dotacji otrzymanej.
- niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 183 262,80 zł, kwota niewykorzystanej dotacji w pełnej wysokości została zwrócona na rachunek LUW w ustawowo przyjętym terminie¹.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

1. Dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność

Skontrolowano wydatkowanie dotacji z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U.2015.1340) zwaną dalej ustawą o z.p.a.

Przekazana przez LUW dotacja została wykorzystana w 100% tj. w wysokości 535 655,91 zł z czego:

- w § 4430 – Różne opłaty i składki – wydatkowano kwotę 525 152,85 zł tytułem zwrotu podatku akcyzowego, co stanowi 98,04% poniesionych kosztów zadania ogółem;
- w § 4010 i § 4300 – wydatkowano łącznie kwotę 10 503,06 zł na obsługę zadania, co stanowi 1,96% poniesionych kosztów zadania ogółem i nie przekracza ustawowej stawki 2%.

W 2018 r. wydano łącznie 215 decyzji o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na łączną kwotę 525 152,85 zł w tym:

- w pierwszym terminie do końca marca 2018 r. odpowiednio 116 decyzji na kwotę 373 721,40 zł;

¹ Zgodnie z art. 168 ust. 6 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2017.2077) *Dotacje celowe* przyznane jednostkom samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w części niewykorzystanej w danym roku, podlegają zwrotowi do budżetu państwa w części, w jakiej zadanie nie zostało wykonane, w terminie określonym w ust. 1 tj. do dnia 31 stycznia następnego roku.

- w drugim terminie do końca września 2018 r. odpowiednio 99 decyzji na kwotę 151 431,45 zł.

Realizacja zadań, wynikających z ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, została powierzona pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku inspektora ds. rolnictwa pani Elżbiecie Braciszewskiej. Pracownik realizujący te zadania posiadał upoważnienie nr 0052.46.2016 Burmistrza Sulechowa z dnia 14 kwietnia 2016 r. do prowadzenia spraw z zakresu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w tym do potwierdzania oświadczeń o osobistym prowadzeniu gospodarstwa rolnego, wielkości gospodarstwa rolnego i okresu jego prowadzenia oraz do umieszczania adnotacji na fakturach „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego”.

Szczegółowej kontroli poddano wykorzystanie dotacji w odniesieniu do następujących paragrafów:

- § 4430 – Różne opłaty i składki.

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli, szczegółowym badaniem objęto 10 producentów rolnych, którzy złożyli łącznie 15 wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na podstawie, których otrzymali zwrot podatku na kwotę 158 923,62 zł co stanowi 30,26% wydatków poniesionych ogółem. Kontrolą objęto odpowiednio:

- 10 decyzji wybranych losowo spośród wszystkich decyzji wydanych w pierwszym terminie tj. do końca kwietnia 2018 r. na kwotę 125 106,15 zł co stanowi 33,48% z kwoty podatku akcyzowego zwróconego producentom rolnym w tym terminie,
- 5 decyzji wybranych losowo spośród wszystkich decyzji wydanych w drugim terminie tj. do końca października 2018 r. na kwotę 33 817,47 zł co stanowi 22,33% z kwoty podatku akcyzowego zwróconego producentom rolnym w tym terminie.

W trakcie kontroli próby ustalono, że:

- wnioski zostały złożone przez producentów rolnych, o których mowa w art. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- przyjęte wnioski były złożone na formularzu zgodnym ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U.2013.789) i zawierały wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2.,
- wszystkie skontrolowane wnioski zawierały datę wpływu oraz numer ewidencyjny z rejestru pism przychodzących jednostki,
- na wnioskach, brak jest adnotacji o sprawdzeniu przez upoważnionego pracownika pod względem formalnym i rachunkowym danych zawartych we wniosku. Potwierdzenie przeprowadzenia weryfikacji powierzchni użytków rolnych przyjętych do rozliczenia i kwota wyliczonego limitu znajduje się na odrębnym druku, na którym widnieją podpisy upoważnionego pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. rolnictwa pani Elżbiety Braciszewskiej oraz Kierownika

Wydziału Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska pani Marty Blicharskiej-Ciesielskiej,

- do dokumentacji nie zostały dołączone wydruki z ewidencji gruntów (lub z innych baz danych o podobnym charakterze) na podstawie, których możliwe byłoby potwierdzenie przez kontrolujących, że producent rolny był w posiadaniu lub posiadał w użytkowaniu grunty rolne zadeklarowane we wniosku wg stanu na dzień 1 lutego 2018 r. Z podpisanego przez panią Elżbietę Braciszewską – Inspektora ds. rolnictwa oraz przez panią Martę Blicharską-Ciesielską – Kierownika Wydziału Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska wyjaśnienia wynika, że: *„Weryfikacja powierzchni użytków rolnych zadeklarowana we wniosku o zwrot podatku akcyzowego odbywa się poprzez wgląd do ewidencji podatkowej, w której uwidoczniona jest wielkość użytków wchodzących w skład gospodarstwa. Pracownicy Referatu Podatków, Opłat i Windykacji Należności przed wprowadzeniem danych do ewidencji podatkowej weryfikują wszystkie działki pod kątem powierzchni użytków rolnych w ewidencji gruntów. Stąd nie ma konieczności ponownej weryfikacji powierzchni użytków rolnych przyjętych do wyliczenia limitu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego. W dniu złożenia wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wielkość powierzchni użytków rolnych z wniosku jest weryfikowana we wspomnianej wcześniej ewidencji podatkowej. W przypadku wnioskodawców, którzy do wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dołączyli umowę lub umowy dzierżawy, która nie została uwzględniona w ewidencji podatkowej powierzchnia użytków rolnych stanowiąca przedmiot dzierżawy jest weryfikowana w ewidencji gruntów. W ten sam sposób weryfikowana jest powierzchnia użytków rolnych we wnioskach, do których dołączono oświadczenie o użytkowaniu gruntów. Dla udokumentowania dokonanej weryfikacji do każdego wniosku dołączany będzie wydruk z ewidencji podatkowej potwierdzający powierzchnię użytków na dzień złożenia wniosku. Do chwili obecnej pracownik potwierdzał wielkość powierzchni użytków rolnych we wspomnianej wcześniej ewidencji i adnotację taką umieszczał na wewnętrznym druku służącym do wyliczenia limitu zwrotu podatku oraz kwoty zwrotu.”* Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia, jednak zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o z.p.a. roczny limit kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego powinien być ustalany w oparciu o powierzchnię użytków rolnych, będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, określoną w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku, a nie jak to wynika z treści wyjaśnienia, na podstawie ewidencji podatkowej według stanu na dzień złożenia wniosku. Tym samym w uzasadnieniu dla wydanych decyzji o przyznaniu zwrotu podatku akcyzowego zawarto nieprawdziwą informację, że *„Limit ustalono, jako kwotę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na jeden litr oleju napędowego wynoszący 1,00 zł/l, liczby 86 oraz powierzchni użytków rolnych, będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, **określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 lutego danego roku.**”*
- poprawność wyliczenia kwoty limitu zwrotu podatku kontrolujący potwierdzili, na podstawie danych z ewidencji podatkowej według stanu na dzień 25.11.2019 r., a dla gruntów rolnych będących

- w użytkowaniu przez producenta rolnego na podstawie umowy dzierżawy, w oparciu o dane z ewidencji gruntów według stanu na dzień złożenia wniosku przez producenta rolnego,
- wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminach określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o z.p.a.,
 - załączone do wniosków oryginały faktur VAT potwierdzających zakup oleju napędowego zawierały adnotację dokonaną przez upoważnionego pracownika gminy „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy o z.p.a.,
 - w przypadku gdy wraz z wnioskiem do rozliczenia zostały przyjęte kopie faktur VAT, kontrolujący nie mogli potwierdzić, że na fakturach VAT przed wykonaniem ich kopii została umieszczona adnotacja „przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego” przez upoważnionego pracownika. W wyjaśnieniu podpisanym przez panie Elżbietę Braciszewską i Martę Blicharską-Ciesielską czytamy: *„W przypadku gdy do wniosku dołączone były kserokopie faktur dokumentujące zakup oleju napędowego na oryginalne faktur stawiano czerwone pieczęci potwierdzające: ilość litrów przyjętych do rozliczenia w Gminie Sulechów, datę przyjęcia tych litrów oraz imienną pieczęć upoważnionego pracownika. W aktach sprawy pozostawała kserokopia faktury z oryginalnymi pieczęciami, dodatkowo opieczętowana „stwierdzam zgodność z oryginałem”. Od tej chwili w przypadku gdy do wniosku dołączone będą kserokopie faktur dokumentujące zakup oleju napędowego na oryginalne faktur upoważniony pracownik umieści adnotacje o: ilości litrów przyjętych do rozliczenia, datę przyjęcia litrów następnie tak opieczętowaną fakturę skseruje i dokona potwierdzenia jej zgodności z oryginałem stosowną pieczęcią. Tak opieczętowaną kserokopię faktury pozostawi w aktach sprawy.”* Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia za wyczerpujące i w związku z zapewnieniem poprawnego opieczętowywania faktur VAT odступują od formułowania zaleceń pokontrolnych,
 - faktury stanowiące załączniki do wniosków zawierały elementy wymienione w art. 106e ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług i zostały wystawione w okresie sześciu miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku,
 - kontrola 15 decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała, że wszystkie decyzje zostały wydane w terminie określonym w art. 5 ust. 4 ustawy o z.p.a. tj. w przeciągu 30 dni od daty wpływu wniosku,
 - skontrolowane decyzje zostały podpisane przez Burmistrza Sulechowa lub przez jego zastępcę panią Danutę Jurzak na podstawie udzielonych uprawnień wynikających z regulaminu organizacyjnego². Wszystkie skontrolowane decyzje zawierały elementy określone w art. 107 § 1 KPA w tym uzasadnienie faktyczne wydania decyzji,
 - wypłaty zwrotu podatku dokonywano zgodnie z terminem wskazanym w art. 7 ust. 1 ustawy o z.p.a. przelewem na rachunek bankowy wskazany we wniosku o zwrot podatku akcyzowego,
 - zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym został ujęty w księgach rachunkowych w § 4430 tj. zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.

² § 10 Zarządzenia Nr 120.6.2018 z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Sulechów.

➤ Obsługa zadania - § 4010, § 4300.

W ramach przyznanej dotacji na obsługę zadania Gmina Sulechów poniosła wydatki w wysokości 10 503,06 zł w tym:

- w § 4010 w wysokości 7 117,86 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia dla pracowników wykonujących zadania związane obsługą zadania,
- w § 4300 w wysokości 3 385,20 zł związane z opłatami za przesyłki pocztowe.

Wydatki poniesione zostały w granicach kwot wynikających z art. 8 ust. 5 ustawy o z.p.a. i prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych zgodnie z klasyfikacją budżetową.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolujący pomimo opisanych uchybień pozytywnie oceniają działalność kontrolowanej jednostki. Decyzje administracyjne, faktury, wyciągi bankowe i pozostałe dokumenty potwierdzające prawidłowość wydatkowania środków znajdują się w aktach kontroli.

2. Wydatki w dziale 852 – Pomoc Społeczna, rozdziale 85203 – Ośrodki Wsparcia

➤ § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia

Wydatki w tym paragrafie realizowane były przez OPS³. Na podstawie ewidencji księgowej (konto 130-85203-4210) ustalono, że wydatki wykonane wyniosły 60 541,67 zł. Do próby włączono 11 transakcji dobranych w sposób celowy⁴ o łącznej wartości 25 909,41 zł, co stanowi 42,80% wydatków wykonanych w § 4210. Wartość pojedynczej transakcji wynosiła od 388,55 zł do 9 499,00 zł. Transakcje dotyczyły zakupu materiałów i wyposażenia na potrzeby utrzymania i funkcjonowania OPS oraz ŚDS⁵, m.in.: artykułów żywnościowych przeznaczonych na terapię podopiecznych oraz spotkania okazjonalne, prenumeraty czasopism, oleju napędowego do samochodu służbowego, opiekacza do kanapek, grilla kontaktowego, stojaka na parasole ogrodowe, donic i kwiatów, urządzenia do pracowni stolarskiej, betonu na potrzeby wykonania wylewki pod garaż blaszany, szafy z drzwiami przesuwными, garażu blaszanego oraz plotera laserowego.

Dla skontrolowanych wydatków dokonano następujących ustaleń:

- w przypadku zakupów dokumentowanych fakturą VAT, zapłaty dokonano w wysokości zgodnej z wystawioną fakturą, w terminie wymagalnym oraz na właściwy rachunek bankowy,
- w przypadku zakupów dokumentowanych poleceniem księgowania (PK), wydatkowane środki potwierdzone zostały zleceniem wydania z magazynu artykułów żywnościowych o łącznej wartości odpowiadającej kwocie ujętej na PK,
- w przypadku zakupów dokumentowanych PK oraz raportem kasowym (RK) wydatkowane środki potwierdzone zostały wnioskami o zaliczkę oraz fakturami opłaconymi gotówką, których łączna wartość odpowiadała kwocie ujętej na PK,

³ Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie.

⁴ Wybrano jedną transakcję o najwyższym budżecie, tj. 9 499,00 zł, 6 transakcji średniobudżetowych w przedziale 1 000,00 zł – 4 500,00 zł oraz 4 transakcje o budżecie poniżej 1 000,00 zł, w tym transakcje powtarzalne.

⁵ Środowiskowy Dom Samopomocy w Sulechowie.

- wydatki finansowane z pobranych przez pracowników zaliczek gotówkowych zostały prawidłowo rozliczone,
- ilość zakupionego oleju napędowego jest zgodna z ilością wpisaną na karty drogowe samochodu służbowego,
- wysokość i terminy wydatków zrealizowanych na podstawie zawartych umów (szafa, garaż oraz ploter laserowy) jest zgodna z zapisami umownymi,
- zakupione wyposażenie (szafa, garaż, ploter laserowy) zostało wpisane do księgi inwentarzowej prowadzonej przez ŚDS,
- wydatki ponoszone były zgodnie z obowiązującą procedurą udzielania zamówień publicznych⁶,
- wydatki zostały ujęte w ewidencji księgowej zgodnie z klasyfikacją budżetową,
- kwota wydatków wykonanych w § 4210 jest zgodna z danymi ujętymi w ewidencji księgowej oraz w sprawozdaniu Rb-50W.

3. Wydatki w dziale 855 - Rodzina, rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Wydatki w tym rozdziale realizowane były przez OPS na podstawie decyzji dotyczących wypłaty następujących świadczeń: zasiłku rodzinnego, zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskiego na jedno dziecko, świadczenia pielęgnacyjnego, jednorazowego świadczenia „za życiem”, funduszu alimentacyjnego. Kontroli dokonano na próbie, do której celowo włączono 7 decyzji⁷ dotyczących wypłaty świadczeń rodzinnych, tj.: zasiłku pielęgnacyjnego (3 decyzje), specjalnego zasiłku opiekuńczego (2 decyzje), świadczenia pielęgnacyjnego (2 decyzje).

Włączone do próby decyzje dotyczyły wypłaty świadczeń o łącznej wartości 4 615,84 zł. Szczegółowe zestawienie skontrolowanych decyzji znajduje się w aktach kontroli.

Dla wypłat objętych decyzjami włączonymi do próby dokonano następujących ustaleń:

- wypłaty świadczeń realizowane były na podstawie decyzji Dyrektora OPS lub Kierownika Działu Świadczeń i Analiz w OPS, działających z upoważnienia Burmistrza Sulechowa,
- w podstawie prawnej wydanych w roku 2018 decyzji wskazano na upoważnienia Burmistrza Sulechowa⁸, które utraciły moc w dniu 22.12.2014 r. Wyjaśnień w tej sprawie udzieliła Pani Elżbieta Colle - Dyrektor OPS: *„Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie w związku z przeprowadzoną kontrolą wyjaśnia, że w decyzjach podlegających kontroli (...) została błędnie wygenerowana przez system podstawa prawna z nieaktualnym nr i datą upoważnienia dla Pani Elżbiety Colle Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie. Jest: - upoważnienie nr 0113-60/10 Burmistrza Sulechowa z dnia 29 grudnia 2010 r. A powinno być: - upoważnienie nr 0052.112.2014 Burmistrza*

⁶ Rozdział 3 Zarządzenia nr 0112.21.2017 Dyrektora OPS z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie: ustalenia procedur udzielania zamówień publicznych.

⁷ Decyzje wybrano z prowadzonej przez OPS ewidencji decyzji (operat losowania), która obejmowała decyzje przyznające następujące świadczenia: zasiłek rodzinny, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie – jedno dziecko, świadczenie pielęgnacyjne, jednorazowe świadczenie :za życiem”, fundusz alimentacyjny. Decyzje wybrane do próby dotyczyły świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych realizowanych w miesiącu styczniu i grudniu 2018 r.

⁸ Upoważnienia: nr 0113-60/10 oraz nr 0113-62/10 z dnia 29 grudnia 2010 r.

Sulechowa z dnia 22 grudnia 2014 r. Natomiast w decyzjach: (...), została błędnie wygenerowana przez system podstawa prawna z nieaktualnym nr i datą upoważnienia dla Pani Doroty Muszkiety Kierownika Działu Świadczeń i Analiz Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie. Jest: - upoważnienie nr 0113-62/10 Burmistrza Sulechowa z dnia 29 grudnia 2010 r. A powinno być: - upoważnienie nr 0052.117.2014 Burmistrza Sulechowa z dnia 22 grudnia 2014 r.”,

- wypłacone świadczenia znajdują się w katalogu świadczeń opiekuńczych wymienionych w rozdziale 3 Świadczenia opiekuńcze (Art. 16, Art. 16a, Art. 17) Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2017.1952),
- świadczenia zostały wypłacone Świadczeniobiorcom w kwotach i terminach wskazanych w decyzjach, w formie przelewu bankowego, gotówki lub przekazu pocztowego,
- wypłacone świadczenia zostały zaewidencjonowane na listach wypłat, raporcie kasowym, poleceniu księgowania (PK), zgodnie z klasyfikacją budżetową.

III. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, do zrealizowania przez Gminę Sulechów w 2018 r. została ustalona na kwotę 200 414,00 zł. Wymieniona kwota dochodów, wynikająca z projektu ustawy budżetowej na rok 2018, została ujęta w budżecie Gminy Sulechów na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., pismem z dnia 14 lutego 2018 r., znak FBC-I.3111.28.2018.ASob.

Na podstawie zapisów księgowych potwierdzonych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2018 r. wysokość dochodów wykonanych w 2018 r. wyniosła 350 578,06 zł co stanowi 174,93% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości odprowadzonych dochodów na rachunek budżetu państwa w poszczególnych rozdziałach i paragrafach przedstawia tabela nr 2.:

Tabela nr 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2018 r.

Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
75011	0690	514,00	434,00	412,30	412,30
85203	0970	3 600,00	7 715,00	7 329,25	7 329,31 ^{*1)}
85228	0830	2 900,00	2 953,72	2 806,03	2 806,04 ^{*2)}
85502	0920	0,00	139 497,17	139 497,17	139 497,17
	0970	0,00	15 816,24	7 908,12	7 908,14
	0980	193 400,00	184 161,93	110 497,16	110 497,17
RAZEM		200 414,00	350 578,06	268 450,03	268 450,13

*1) kwota zawiera przekazany w dniu 11.02.2019 r. zaległy dochód za 2018 r. w wysokości 100,89 zł (informacja o przekazaniu zaległych dochodów wraz z odsetkami w wysokości 3,00 zł podana w „uwagach” do sprawozdania Rb-27ZZ za IV kw. 2018 r.).

*2) kwota zawiera przekazany w dniu 11.02.2019 r. zaległy dochód za 2018 r. w wysokości 39,90 zł (informacja o przekazaniu zaległych dochodów wraz z odsetkami w wysokości 1,00 zł podana w „uwagach” do sprawozdania Rb-27ZZ za IV kw. 2018 r.).

Zgodnie z przyjętą metodologią szczegółowej kontroli poddano dochody wykonane w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego:

- w § 0970 – wpływy z różnych dochodów (zaliczki alimentacyjnej),
- w § 0980 – wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, oraz dochody wykonane przez gminę pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa i dokonywania należnych potrąceń dla rozdziału:
 - 85203 i § 0970 – 100% dochodów odprowadzonych w 2018 r.,
 - 85502 i § 0920 – 100% dochodów odprowadzonych w II kw. 2018 r.,
 - 85502 i § 0980 – 100% dochodów odprowadzonych w IV kw. 2018 r.

1. Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Zadanie realizowane było przez OPS na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554), zwaną dalej ustawą.

OPS utworzony został w oparciu o uchwałę nr XIV/57/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Sulechowie z dnia 27 lutego 1990 r. i obecnie działa na podstawie uchwały nr XXV/220/2005 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 25 stycznia 2005 r. *w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulechowie*. Ośrodkiem kieruje Pani Elżbieta Colle, która posiada m.in. upoważnienie nadane Zarządzeniem nr 0151-135/2010 Burmistrza Sulechowa z dnia 15 czerwca 2010 r., *do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji w tych sprawach, prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydawania decyzji w tych sprawach*.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnik alimentacyjny zobowiązany jest do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, łącznie z ustawowymi odsetkami. Ewidencja należności od dłużników alimentacyjnych prowadzona była w OPS na koncie syntetycznym 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych. Do konta 221 prowadzona była ewidencja analityczna imienna dla dłużników alimentacyjnych w programie informatycznym „SIGNITY” oraz dodatkowo ręczna ewidencja prowadzona przez służby księgowości OPS oddzielnie dla każdego dłużnika.

Zwrot należności od dłużników alimentacyjnych (dochody wykonane) z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (zwanego dalej FA) ewidencjonowany był w §0980 i wyniósł łącznie 184 161,93 zł, zwrot odsetek od świadczeń z FA ujmowany był w § 0920 i wyniósł 139 497,17 zł, natomiast zwrot z tytułu zaliczki alimentacyjnej (zwanej dalej ZA) ewidencjonowany był w § 0970 i wyniósł 15 816,24 zł.

Skontrolowano poprawność naliczania dochodów w rozdziale 85502 w § 0980 i § 0970 oraz wyliczania kwot należnych dla budżetu państwa zgodnie z przyjętą metodologią tj. próbie poddano nie mniej niż

10 dłużników alimentacyjnych z obu paragrafów, dla których w programie „SIGNITY” zaewidencjonowano wpłaty wniesione przez komornika w 2018 r. tytułem wyegzekwowanej należności głównej i odsetek dla każdego skontrolowanego dłużnika. W oparciu o zebrany materiał dowodowy zespół kontrolny dokonał następujących ustaleń:

➤ §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W 2018 r. Gmina Sulechów uzyskała dochody tytułem wpłat należności głównej z funduszu alimentacyjnego, wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych przez Komornika w łącznej wysokości 184 161,93 zł co stanowi 2,31% przypadającej należności w tym paragrafie wg stanu na dzień 01.01.2018 r. tj. z kwoty 7 983 076,32 zł. Ze sprawozdania Rb-27ZZ za IV kwartał 2018 r. oraz z zapisów księgowych wynika, że Gmina Sulechów przekazała do LUW 60% wykonanych dochodów w wysokości 110 497,17 zł. Na dzień 31.12.2018 r. należności do wyegzekwowania w tym paragrafie pozostały na kwotę 7 798 914,39 zł.

Kontrolę przeprowadzono dla 7 dłużników FA na podstawie danych z rejestru dłużników prowadzonego w programie „SIGNITY” zawierającego szczegółową ewidencję rozliczeń wpłatw rozbićiu na ustawowe odsetki oraz na należność główną i z podziałem na dochody w części należnej dla budżetu państwa i dla gminy w korespondencji z zapisami na koncie 221 oraz z wyciągami bankowymi dla wpłat od komornika.

Dla skontrolowanych dłużników FA saldo początkowe zadłużenia dla należności głównej na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosiło 109 783,98 zł. Przypis należności głównej w 2018 r. dla 7 dłużników wyniósł 30 000,00 zł. W 2018 r. od tych dłużników ściągnięto na poczet należności głównej kwotę 88 554,35 zł co stanowi 48,09% ogółem wyegzekwowanej w 2018 r. należności głównej w wysokości 184 161,93 zł. Na dochody budżetu państwa z tytułu wpłat od 7 dłużników FA rozliczono 53 132,62 zł tj. 60% wpłaconych przez tych dłużników kwot tytułem należności głównej. Na koniec 2018 r. zadłużenie z tytułu należności głównej dla skontrolowanych dłużników po uwzględnieniu wniesionych wpłat i dokonaniu przypisów, zmalało o kwotę 58 554,35 zł tj. o 53,34% i wyniosło 51 229,63 zł. *(szczegóły w aktach sprawy).*

➤ § 0970 – Wpływy z różnych dochodów

W 2018 r. Gmina Sulechów uzyskała dochody z tytułu wpłat należności od komornika za dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconej ZA w łącznej kwocie 15 816,24 zł co stanowi 1,16% przypadającej należności w tym paragrafie wg stanu na dzień 01.01.2018 r. na kwotę 1 359 624,05 zł. Na podstawie zapisów księgowych i w oparciu o sprawozdanie Rb-27ZZ za IV kwartał 2018 r. ustalono, że gmina przekazała do LUW dochody w kwocie 7 908,14 zł tj. 50% kwoty dochodów wykonanych w tym paragrafie. Na dzień 31.12.2018 r. należności pozostałe do wyegzekwowania w tym paragrafie wynosiły 1 343 807,81 zł.

Kontrolę przeprowadzono dla 3 dłużników ZA na podstawie danych z rejestru dłużników prowadzonego w programie „SIGNITY” zawierającego szczegółową ewidencję rozliczeń wpłat z tytułu należności głównej i w podziale na dochody w części należnej dla budżetu państwa i dla gminy w korespondencji z zapisami na koncie 221 oraz z wyciągami bankowi dla wpłat od komornika.

Dla skontrolowanych dłużników ZA saldo początkowe zadłużenia na dzień 01.01.2018 r. wynosiło 19 809,10 zł. W 2018 r. od 3 dłużników wyegzekwowano należności w łącznej wysokości 9 132,61 zł (co daje 57,74% wyegzekwowanej ogółem należności głównej w tym paragrafie w 2018 r. tj. z kwoty 15 816,24 zł). Dochody przekazane do budżetu państwa wyniosły 4 565,39 zł tj. 50% dochodów wykonanych ogółem z tytułu wpłat od 3 skontrolowanych dłużników ZA (szczegóły w aktach kontroli).

➤ Podsumowanie wyników kontroli dla dochodów w rozdziale 85502 w § 0980 i w § 0970

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji (w tym kart dłużników, zapisów księgowych, wyciągów bankowych oraz dokumentów wewnętrznych dotyczących rozliczeń) zespół kontrolny dokonał następujących ustaleń:

- rozliczone i zapisane wpłaty na kartach dłużników alimentacyjnych prowadzonych w programie SIGNITY były zgodne z wyciągami bankowymi dla wpłat od komornika i z kwotami zapisanymi w ewidencji księgowej prowadzonej przez OPS,
- kwoty wyegzekwowanej należności głównej z tytułu FA i FZ były rozliczone i zapisane na kartach dłużników alimentacyjnych zgodnie z datą zdarzenia tj. z faktyczną datą przyjęcia wpłaty od dłużnika przez komornika,
- zaspokajanie należności głównej z FA następowało po uprzednim pokryciu należności wynikających z naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie zadłużenia co jest zgodne z art. 1026 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2018.1360),
- kwoty przekazanych dochodów do budżetu państwa w § 0980 wyniosły 60% wykonanych dochodów z tytułu wpłat od należności głównej z FA, co jest zgodne z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554) w skrócie p.o.u.a., który mówi że 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią *dochód budżetu państwa*,
- kwoty przekazanych dochodów do budżetu państwa w § 0970 wyniosły 50% wykonanych dochodów z tytułu wpłat od należności głównej z ZA. Wynika to z art. 43 ust. 1 ustawy p.o.u.a, który stanowi, że egzekucję należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych prowadzi się w dalszym ciągu, aż do ich zaspokojenia na podstawie dotychczasowych przepisów tj. art. 12 ust.2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, oraz że 50 proc. kwoty należności, jaką dłużnik alimentacyjny zwrócił organowi właściwemu wierzyciela - stanowi dochód własny gminy, pozostałe 50 proc. tej kwoty stanowi dochód budżetu państwa,
- w przypadku dłużnika ██████████, wpłaty wyegzekwowane przez komornika w 2018 r. w wysokości 2 945,23 zł zostały rozliczone na poczet zadłużenia z tytułu zaliczki alimentacyjnej, które na dzień 01 stycznia 2018 r. wynosiło 10 707,43 zł pomimo, że dłużnik na dzień 01 stycznia 2018 r. posiadał zadłużenie wynikające z funduszu alimentacyjnego w wysokości 39 676,64 zł, w tym odsetek od należności głównej z FA w kwocie 15 776,24 zł. W otrzymanym wyjaśnieniu od Pani Anny Fedorowicz Inspektora OPS czytamy: „Ośrodek Pomocy Społecznej uprzejmie informuje, iż ██████████ zadłużenie z tytułu wypłat świadczeń z funduszu oraz zaliczki

alimentacyjnej rozliczane jest według wskazań kancelarii komorniczej prowadzącej egzekucję. W/w osoba posiada zobowiązanie wobec dwóch wierzycielek: [REDAKTOWANE] (w 2018 r. zadłużenie z ZA) oraz [REDAKTOWANE] i Av 2018 r. zadłużenie z ZA i FAA. Kancelaria komornicza przesyłając spłaty do tut. Ośrodka określa czyjej egzekucji dotyczy przedmiotowa suma (podaje odpowiednie KMP w przelewie). Wykazane kwoty w 2018 r. odnosiły się do sprawy Pani Anny Balcerak. Jako że w/w posiadała niewielkie zadłużenie z wypłat funduszu, zostało ono szybko uregulowane przez dłużnika. Zatem kolejne należności zaliczono na poczet zadłużenia powstałego w wyniku wypłat zaliczki alimentacyjnej (stosownie do art. 28. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).” Kontrolujący przyjmują powyższe wyjaśnienia za wystarczające i odstępują od formułowania zaleceń w tym zakresie,

- Dla pozostałych skontrolowanych dłużników, kontrolujący potwierdzili, że organ egzekucyjny zaspokajał należności dla ZA po uprzednim całkowitym zaspokojeniu należności głównej i odsetek wynikających z tytułu FA, co jest zgodne z art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554),
- ewidencja księgową dla dochodów uzyskiwanych z tytułu Zaliczki Alimentacyjnej prowadzona była w paragrafie 0970 zamiast w paragrafie 0940 – *Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych*. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U.2016.2294) z paragrafu 097 wyłączone zostały dochody z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych i jednocześnie dodany został paragraf 094 w brzmieniu „Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych”. Zgodnie z § 2 przywołanego rozporządzenia w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tj. 1 stycznia 2017 r. jednostki samorządu terytorialnego dostosują uchwały budżetowe na rok 2017 do rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem. Wpływy z rozliczeń wynikających z zaliczki alimentacyjnych (ZA) są dochodami budżetu państwa z lat ubiegłych i w ocenie kontrolujących rozliczenia wynikające z tych dochodów należało ujmować począwszy od 1 stycznia 2017 r. w § 094 klasyfikacji budżetowej. W wyjaśnieniu otrzymanym od Pani Danuty Napieralskiej – Głównego Księgowego OPS czytamy: „Stosownie do postanowień art. 12 ust 1 i 2 ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych (Dz.U.poz.732 i 1366) - dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości zaliczek wypłaconych osobie uprawnionej, powiększonej o 5%. Całość należności przypisanej do zwrotu zobowiązanemu, łącznie z dodatkową kwotą 5%, jest wykazywana w sprawozdaniu Rb-27ZZ w §0970-wpływy z różnych dochodów. Natomiast w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów wykazujemy zwrot nienależnie pobranych świadczeń z ubiegłych lat w § 0940 - wpływy z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych. Podstawowym rozporządzeniem regulującym kwestie klasyfikacji jest rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzenia za źródeł zagranicznych w § 0970 - wpływy z różnych dochodów usunięto zapis rozliczenie z lat ubiegłych i utworzono nowy § 0940 - wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat

ubiegłych. W sprawozdaniu Rb-27ZZ mimo zmiany nadal był wykazywany § 0970 jako zwrot zaliczki alimentacyjnej.”

Ponieważ w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów brak było zapisów, z których jednoznacznie wynikałoby, że wpływy z tytułu spłaty zaliczki alimentacyjnej należy klasyfikować w § 0940 – wpływy z rozliczeń/ zwrotu z lat ubiegłych, Ministerstwo Finansów w opisanym zakresie doprecyzowało swoje stanowisko w piśmie z dnia 22 lutego 2017 r. będącym odpowiedzią na pytanie zadane przez Redakcję Poradnika Rachunkowości Budżetowej, z którego wynika, że *„Zarówno dochody, jak i wydatki powinny być klasyfikowane w podziałkach możliwie najlepiej oddających charakter ewidencjonowanych środków. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z paragrafu dochodowego 097 wyodrębniono m.in. paragraf 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych", który ma zastosowanie od 1 stycznia 2017 r. Po ww. zmianie paragraf 097 "Wpływy z różnych dochodów" obejmuje wszystkie pozostałe dochody nieobjęte poszczególnymi paragrafami, w szczególności:*

- o spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp.,*
- o zwrot kosztów szkolenia pracowników,*
- o wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami prawa,*
- o wpływy za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych,*
- o wpływy z tytułu udostępniania informacji publicznej zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,*
- o wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego.*

W związku z powyższym wpływy z tytułu zwrotów zaliczek alimentacyjnych wypłaconych na podstawie art. 42 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które do 31 grudnia 2016 r. w ośrodkach pomocy społecznej były klasyfikowane w paragrafie 097 "Wpływy z różnych dochodów" z odpowiednią czwartą cyfrą, od 1 stycznia 2017 r. należy klasyfikować w paragrafie dochodowym 094 "Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych" z odpowiednią czwartą cyfrą.” Tym samym Zespół kontrolny, na podstawie dokonanej analizy dokumentacyjnej dla skontrolowanych dochodów, uznał (jak na wstępie) za błędne ujmowanie w § 0970 dochodów od należności z lat ubiegłych dla ZA.

- kwoty wynikające z ewidencji księgowej, dla dochodów wykonanych, dochodów potrąconych, jak i dochodów przekazanych do LUW w rozdziale 85502 i w paragrafach 0970 oraz 0980, są zgodne z kwotami wykazanymi sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2018 r.

Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z metodyką kontroli, terminowość odprowadzania pobranych dochodów sprawdzono na próbie, do której włączono:

- 100% dochodów odprowadzonych w 2018 r. w rozdziale 85203 § 0970,
- 100% dochodów odprowadzonych w II kwartale 2018 r. w rozdziale 85502 § 0920,
- 100% dochodów odprowadzonych w IV kwartale 2018 r. w rozdziale 85502 § 0980.

Tryb i terminy przekazywania dochodów do budżetu państwa reguluje art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2017.2077). Zapisy tej ustawy mówią, że gmina przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych ustawach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego na:

- 10 dzień miesiąca - w terminie do 15 dnia danego miesiąca;
- 20 dzień miesiąca - w terminie do 25 dnia danego miesiąca;
- Pobrane do dnia 31 grudnia i dochody nieprzekazane w terminach, o których mowa wyżej - w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym, a gdy ten dzień jest dniem wolnym od pracy - do pierwszego dnia roboczego po tym terminie.

Na podstawie przedłożonej ewidencji księgowej prowadzonej przez Gminę (konto 224 w korespondencji z kontem 133-1) ustalono, że kontrolowane dochody zostały terminowo i w prawidłowej wysokości odprowadzonych do LUW, z wyjątkiem jednorazowego dochodu w rozdziale 85203 § 0970 w kwocie 100,89 zł, który powinien zostać odprowadzony do LUW do 15.10.2018 r. a został odprowadzony 11.02.2019 r. wraz z prawidłowo wyliczoną wysokością odsetek za nieterminowe przekazanie dochodu. Wyjaśnień udzieliła Pani Małgorzata Wodejko – Z-ca Skarbnika Gminy: *„W dniu 11.02.2019 r. Gmina Sulechów przekazała po terminie otrzymane dochody w rozdz. 85203§ 0970 w kwocie 100,89 zł wraz z odsetkami w wysokości 3,00 zł, a dotyczące roku 2018 do LUW w Gorzowie Wlkp.. Powyższe dochody nie przekazano w ustawowym terminie ze względu na przeoczenie wpłaty. Gmina Sulechów otrzymała dochody z jednostki organizacyjnej OPS w dniu 5.10.2018 r, które należało odprowadzić do LUW do dnia 15.10.2018 r. W załączeniu wyliczenie należnych odsetek podatkowych.”*

Na podstawie przelewu do LUW w kwocie 103,89 zł potwierdzono przekazanie zaległego dochodu wraz należnymi odsetkami do budżetu państwa. Ponadto, Gmina Sulechów wykazała w wyjaśnieniach do sprawozdaniu RB-27ZZ za rok 2018 kwotę przekazanego zaległego dochodu wraz z odsetkami. Z uwagi na powyższe kontrolujący nie formułują zaleceń w przedmiotowym zakresie.

Dochody z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (w kontrolowanych rozdziałach i paragrafach) ewidencjonowane były w wysokościach należnych LUW na koncie księgowym prowadzonym dla organu, tj. Gminy Sulechów za pośrednictwem konta 224 w korespondencji z kontem 133-1. Ewidencja księgowa dla konta 224 prowadzona była zgodnie z planem kont obowiązującym w Gminie, z wyodrębnieniem środków należnych LUW oraz w prawidłowej wysokości, tj.:

- konto 224-8 – fundusz alimentacyjny LUW (85502 § 0980) – 60% dochodów dla LUW, co pozostaje w zgodzie z art.27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.2018.554)⁹,
- konto 224-2 – odsetki od funduszu alimentacyjnego (85502 § 0920) – 100% dochodów dla LUW,
- konto 224-12 – opłata za SDS LUW (85203 § 0970) – 95% dochodów dla LUW, co pozostaje w zgodzie z art.4 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U.2018.1530)¹⁰.

Uwzględniając powyższe ustalenia i wyjaśnienia, kontrolujący potwierdzili, że wysokość pobranych i przekazanych dochodów budżetu państwa w kontrolowanych rozdziałach i paragrafach, wykazanych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2018 r. jest zgodna z zapisami w księgach rachunkowych dla tego okresu.

IV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

Zgodnie z metodyką, kontrolą objęto sprawozdania kwartalne Rb-50 i Rb-27ZZ za 2018 r. w zakresie zachowania terminów sporządzenia i przekazania do LUW, w tym za IV kwartał 2018 r. w zakresie prawidłowości sporządzenia i zgodności danych z ewidencją księgową. Dokonano następujących ustaleń:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 (D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, zostały terminowo przekazane do LUW,
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, zostały terminowo przekazane do LUW,
- dane ujęte w sprawozdaniach zostały przedstawione w sposób rzetelny, prawidłowy pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym a także zgodnym z ewidencją księgową. Jednostkowe odstępstwo stanowiła niezgodność o wartości 28,97 zł w sprawozdaniu Rb-50W, gdzie w rozdziale 85213 wskazano plan i wykonanie otrzymanej dotacji w kwocie 134 560,00 zł a ewidencja księgowa wskazywała na wykonanie w § 4130 na kwotę 134 588,97 zł. Wyjaśnienie udzieliła Pani Danuta Napieralska – Główna Księgowa OPS: *„W dziale 852, rozdział 85213 § 2010 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej wykazano plan oraz wykonanie do otrzymanej dotacji w kwocie 134 560 zł. Natomiast wg. wydruku księgowego wydatki opiewają na kwotę 134 588,97 zł, co stanowi różnicę 28,97 zł. Różnica ta wynika z mylnego księgowania zwrotu wydatków pomiędzy § 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, a § 2030 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin. Zwrot*

⁹ 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa;

¹⁰ Źródłami dochodów własnych gminy są m.in.: 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;

dotyczył składki zdrowotnej opłaconej od zasiłku pielęgnacyjnego a zaksięgowano na pomniejszenie zasiłku stałego.” Stwierdzona niezgodność dotyczyła zapisów księgowych na kwotę 28,97 zł, co stanowi 0,00015% badanej próby¹¹. Znikoma skala uchybienia nie miała wpływu na ocenę prowadzonej ewidencji księgowej. Kontrolujący odstąpili od formułowania zaleceń w powyższym zakresie.

V. PODSUMOWANIE

Uchybienia

1. Nieprawidłowe ustalanie limitu zwrotu kwoty podatku akcyzowego tj. w oparciu o dane z ewidencji podatkowej i według stanu dzień złożenia wniosku przez producenta rolnego, co jest niezgodne z zapisami art. 4, ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz podanie nieprawdziwej informacji w uzasadnieniu dla wydanych decyzji o sposobie wyliczenia tego limitu (str. 4-5).
2. Nieaktualna podstawa prawna wydanych w roku 2018 decyzji w sprawie wypłaty świadczeń rodzinnych dotyczących upoważnień Burmistrza Sulechowa¹², które utraciły moc w dniu 22.12.2014 r. (s. 8).
3. Niezgodne z klasyfikacją budżetową prowadzenie ewidencji księgowej dla dochodów budżetu państwa wynikających z rozliczeń wpłat z lat ubiegłych dla zaliczki alimentacyjnej (str. 14-16).

Celem uniknięcia w przyszłości uchybień, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224), zalecam:

1. Ustalanie limitu kwoty zwrotu podatku akcyzowego w oparciu o obowiązujące przepisy z tego zakresu oraz podawanie w wydanych decyzjach prawidłowej informacji o sposobie wyliczenia limitu.
2. Powoływanie aktualnej podstawy prawnej przy wydawaniu decyzji z zakresu świadczeń rodzinnych.
3. Prowadzenie ewidencji księgowej dla dochodów budżetu państwa z tytułu zaliczki alimentacyjnej zgodnie z klasyfikacją budżetową.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, oczekuję w terminie 15 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

¹¹ 28,97 zł x 100/27 266 122,40 zł

¹² Upoważnienia: nr 0113-60/10 oraz nr 0113-62/10 z dnia 29 grudnia 2010 r.